

tantárgy neve: A magyar nyelv és irodalomtanítás módszertana (OMAL)	kreditszáma: 2 kr
a tanóra típusa: ea. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>A tanegység célja a magyartanítás szaktudományos és módszertani tapasztalatainak megosztása a hallgatókkal – a Nemzeti alaptanterv követelményeire reflektálva. A kurzus keretein belül megismerjük a tankönyvek szerepét a tananyag-elrendezésben, illetve a tanítási-tanulási folyamat megtervezésében. A kurzus az irodalomtanítás módszertanát a következő főbb szempontok köré rendezve tárgyalja: az irodalomtörténet megjelenése a tananyag-elrendezésben; a műnemi-műfaji szempontrendszer érvényesülése az irodalomelméleti ismeretek, valamint a műértelmezés tanításában. A magyartanár módszertani kultúráját megalapozó képzés súlypontjai: a reflektált értelmezőnyelv használata és tanítása a szövegelemzésben; a tanári kérdésfeltevés szerepe az értő olvasás, a műértelmezés támogatásában; a tanórán alkalmazható munkamódszerek, munkaformák módszertani tudatosságának megalapozása; a mérés-értékelés tantárgyi tartalommal és fejlesztendő kompetenciákkal adekvát formáinak megismerése. A NAT által meghatározott kimeneti követelmények közül kiemelt szerepet kap az érettségi követelmények ismerete, illetve az ezek figyelembevételére koncentráló szakaszos és hosszú távú tervezés folyamata.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Bednancs Gábor, Bengi László, Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály (szerk.), <i>Hang és szöveg</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.</p> <p>Bodrogi Ferenc Máté, Czimer Györgyi, Fűzfa Balázs, Szakály Szilvia, <i>Élményközpontú irodalomtanítás – Kreativitás, produktivitás, kultúrakezelés a digitális korban</i>. Savaria University Press, Szombathely, 2016.</p> <p>Czimer Györgyi, Kovács Szilvia, Miklósvölgyi Miklós, <i>Az irodalomtanítás új útjain – Módszertani kézikönyv</i>. Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ, Debrecen, 2015.</p> <p>Fűzfa Balázs (szerk.), <i>Az irodalomtanítás innovációja</i>. Savaria University Press, Szombathely, 2012.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Fischer-Lichte, Erika, <i>A dráma története</i>. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2001.</p> <p>Józan Ildikó, Kulcsár Szabó Ernő, Szegedy-Maszák Mihály, <i>Az elbeszélés módzatai</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.</p> <p>Orosz Magdolna, <i>Az elbeszélés fonala. Narráció, intertextualitás, intermedialitás</i>. Gondolat Kiadó, Budapest, 2003.</p> <p>Thomka Beáta (szerk.), <i>Narratívák 2. Történet és fikció</i>. Kijárat Kiadó, Budapest, 1998.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Kovács Szilvia, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Kovács Szilvia, PhD	

tantárgy neve: Alak- és szófajtani elemzés (OMAL)	kreditszáma: 3 kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás: Alaktani kategóriák megközelítési, értelmezési lehetőségei. Az elméleti ismeretek régi és mai szövegek elemzésében való alkalmazása. Az alaktani rendszerek leírásának általános lehetőségei. Morfológiai alapfogalmak értelmezési problémái: a morféma és a szó. A morfematípusok osztályozásának kérdései: nyelvek feletti és nyelvspecifikus problémák. A törendszer leírásának eltérő megközelítései. A névszói esetragozás határmezsgyéje. A birtokos személyjelezés/-ragozás kérdése. Szinkrón problémák az igeragozási rendszer ábrázolásában: pl. a múlt idő, a felszólító mód jelének allomorfbai, a ható ige problémája stb. A szófaj fogalma, a szófaji rendszerezés kritériumai. A szófaji rendszerezés problémái. A nem tiszta szófajiság kérdései. Az egyes szófajok jellemzése: alapszófajok (ige, főnév, melléknév, névmás, határozószó, igenév), viszonyzószók, mondatszók. Szófajtani elemzési gyakorlatok.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Keszler Borbála (szerk.), <i>Magyar grammatika</i>. Bp., 2000. 35–344.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Dobsonyi Sándor–Hangay Zoltán–Nagy Katalin, <i>Szófajtani elemzések</i>. Bp., 2003. Keszler Borbála–Lengyel Klára, <i>Magyar grammatikai gyakorlókönyv</i>. Bp., 2009. 43–213. Kiefer Ferenc (szerk.), <i>Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia</i>. Bp., 2000. 93–135. Kiefer Ferenc (szerk.), <i>Magyar nyelv</i>. Bp., 2006. 54–109. Keszler Borbála–Lengyel Klára, <i>Magyar grammatikai gyakorlókönyv</i>. Bp., 2009. 14–178.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Póczos Rita, egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Tóth Valéria, egyetemi tanár, DSc	

tantárgy neve: Az anyanyelvtanítás szakmódszertana (OMAL)	kreditszáma: 2 kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>A tanegység célja a Nemzeti alaptanterv anyanyelvi nevelésre vonatkozó tartalmi szabályozásának, kompetenciafejlesztő elvárásainak megismerésén keresztül az iskolai tanítási-tanulási folyamat módszertani célkitűzéseinek megismerése. E célok ismeretében történik a tanári kompetenciák kialakítása, fejlesztése. A kurzus keretein belül sor kerül tankönyvek, munkafüzetek módszertani szempontú elemzésére, a tananyag elrendezésének tervezésére a NAT kimeneti követelményeinek megfelelően, valamint az egyes tanítandó témakörök szaktudományos ismereteinek iskolai környezetben történő alkalmazására. A tematikában szereplő egyes témakörök, mint például a szövegértés, a szövegalkotás tanítása összekapcsolódik a mérés-értékelés diagnosztikus, formatív és szummatív mérési módszereinek ismertetésével. A leíró nyelvtani ismeretek tanításának módszertani lehetőségeit a gyakorlati nyelvhasználat összefüggésében ismerjük meg. A kurzus további célja, hogy segítséget nyújtson a hallgatóknak abban, hogy a differenciált, reflektált nyelvhasználat felől is ki tudják alakítani tanárszerepüket.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Antalné Szabó Ágnes, A tanulásalapú anyanyelvi nevelés, <i>Anyanyelv-pedagógia</i>. http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=481</p> <p>Antalné Szabó Ágnes, Szövegszemlélet a helyesírás-fejlesztésben, <i>Anyanyelv-pedagógia</i> 2016/3.</p> <p>Bácsi János, Sejtes Györgyi, Didaktikai útmutató a szövegértési feladatlapok összeállításához, <i>Anyanyelv-pedagógia</i>. http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=218, 2018. április 30.</p> <p>Antalné Szabó Ágnes, <i>A tanári beszéd empirikus kutatások tükrében</i>. Budapest, Magyar Nyelvtudományi Társaság, 2006.</p> <p>Gonda Zsuzsa, A digitális szövegek olvasásértésének fejlesztése olvasási stratégiák segítségével, <i>Anyanyelv-pedagógia</i>. http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=555</p> <p>Gósy Mária, A szövegértő olvasás, <i>Anyanyelv-pedagógia</i>. http://anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=25</p> <p>Zimányi Árpád, Az anyanyelvi nevelés céljai és feladatai. In: Zimányi Árpád, Dobóné Berencsi Margit, <i>Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata</i>. EKF Líceum Kiadó, Eger, 2000.</p>	
<p>Tantárgyfelelős: dr. Kovács Szilvia, PhD</p>	
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Kovács Szilvia, PhD</p>	

tantárgy neve: Leíró és történeti alaktan (OMAL)	kreditszáma: 4 kr
a tanóra típusa: ea. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>A morfémák fogalma és fajai, a megkülönböztetésükre vonatkozó elméletek. A morfémák funkciói. A morfémák kapcsolódásának szabályai. A morfémák főbb típusainak történeti változásai (tő, képző, jel, rag).</p> <p>A mai magyar névszótőrendszer és kialakulása. A névszójelek története: többesjelek, a birtokos személyjelezés sajátosságai, a melléknevekhez kapcsolódó jelek. Névszóragozás a mai magyar nyelvben: a magyar esetrendszer leírásának problémái. Névszóragozásunk fejlődésének főbb vonalai: ősi, primer esetragok és továbbélésük formái, agglutinációval keletkezett ragjaink. Az egyes esetragok története.</p> <p>A magyar igealak szintetikus jellege, morfológiai és jelentésszerkezete. A mai igetőrendszer és kialakulása. Az igefajták és az igeragozás összefüggése. Az igemódok és kifejezőeszközeik. A módjelek története az alapnyelvben, az ősmagyar és az ómagyar korban, ill. újabb kori módosulásai: alaktani és funkcionális változások. A magyar igeidőrendszer átalakulása: gazdagodás és szegényedés. Az általános és a határozott ragozás, az ikes igék mint a magyar nyelv belső fejleményei. Igei személyragjaink rendszere, valamint története, kialakulásuk jellegzetes módjai.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Benkő Loránd (főszerk.), <i>A magyar nyelv történeti nyelvtana</i>. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1991–95. I, 41–59, 104–159.</p> <p>Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.), <i>Magyar nyelvtörténet</i>. Budapest, Osiris, 2003. 129–172, 352–71.</p> <p>Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.), <i>A magyar nyelvtörténet kézikönyve</i>. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2018. 129–153.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Bárcki Géza–Benkő Loránd–Berrár Jolán, <i>A magyar nyelv története</i>. Budapest, Tankönyvkiadó 1967. 400–412.</p> <p>Benkő Loránd, <i>Az Árpád-kor magyar nyelvű szövegei emlékei</i>. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1980. 122–78, 190–257.</p> <p>Keszler Borbála (szerk.), <i>Magyar grammatika</i>. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000. 35–63, 95–126, 175–208.</p> <p>É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter, <i>Új magyar nyelvtan</i>. Budapest, 1998. 187–222.</p>	
<p>Tantárgyfelelős: dr. Hoffmann István, egyetemi tanár, DSc.</p>	
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Póczos Rita, egyetemi adjunktus, PhD; dr. Györffy Erzsébet, egyetemi adjunktus, PhD</p>	

tantárgy neve: Magyar nyelvelmékek (szórvány- és szövegemlékek elemzése) (OMAL)	kreditszáma: 4 kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás: A gyakorlat célja, hogy bemutassa az elméleti nyelvtörténeti ismeretek szövegeken, a Halotti Beszéden és az Ómagyar Mária-siralom szövegén való alkalmazhatóságát, illetve hogy megismertesse a magyar szórványemlékek, azaz az idegen nyelvű szövegben elszórtan álló magyar szavak, szókapcsolatok általános problematikáját egyes szórványok (elsősorban a mohamedán források, Konsztantinosz A birodalom kormányzásáról c. műve, a Veszprémvölgyi apácák adománylevele és a Tihanyi apátság alapítólevele egyes szórványainak) elemzésével. A gyakorlaton a következő kérdéskörökben elért újabb tudományos eredményeket is tárgyaljuk: a nyelvelmékek mint a nyelvtörténeti vizsgálat forrásai és felhasználásuk módszere, a magyar és a megfelelő latin szöveg viszonya, az olvasatok, a korabeli helyesírás, hangtani, morfológiai, lexikális, mondattani, szövegtani, stiláris jellegzetességek, az értelmezés, a művelődés- és vallástörténeti háttér.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Benkő Loránd, <i>Az Árpád-kor magyar nyelvű szövegemlékei</i>. Bp., 1980. 7–63, 288–312, 329–83. Hoffmann István, <i>A Tihanyi alapítólevél mint helynévtörténeti forrás</i>. Debrecen, 2010. Hoffmann István, A magyar nyelv hazai szórványemlékei. In: Madas Edit szerk. „<i>Látjátok feleim...</i>”. <i>Magyar nyelvelmékek a kezdetektől a 16. század elejéig</i>. Budapest, Országos Széchényi Könyvtár, 2009. 13–28. Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.), <i>Magyar nyelvtörténet</i>. Bp., 2003. 281–93. A. Molnár Ferenc, Feze (A HB. értelmezéséhez 2.): <i>MNy.</i> 82 (1986): 169–90. A. Molnár Ferenc, A Halotti beszéd és könyörgés olvasata és értelmezése. In: A. Molnár Ferenc és M. Nagy Ilona (szerk.), <i>Tanulmányok a magyar egyházi nyelv története köréből</i>. Debrecen, 2003. 35–53. A. Molnár Ferenc, Az Ómagyar Mária-siralom olvasata és értelmezése. In: A. Molnár Ferenc és M. Nagy Ilona (szerk.), <i>Tanulmányok a magyar egyházi nyelv története köréből</i>. Debrecen, 2003. 55–76.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Bárczi Géza, <i>A Halotti Beszéd nyelvtörténeti elemzése</i>. Bp., 1982. Martinkó András, <i>Az Ómagyar Mária-siralom hazai és európai tükrében</i>. Bp., 1988. A. Molnár Ferenc, Újabb szempontok a Halotti Beszéd magyarázatához: <i>MNy.</i> 100 (2004): 439–54. Bárczi Géza, <i>A tihanyi apátság alapító levele mint nyelvi emlék</i>. Bp., 1951. Gyóni Mátyás, <i>A magyar nyelv görög feljegyzéses szórványemlékei</i>. Magyar–görög tanulmányok. 34. sz. Bp., 1943. Kniezsa István, <i>A magyar helyesírás története a könyvnyomtatás koráig</i>. Bp., 1952. Kovács Éva, <i>A Tihanyi összeírás mint helynévtörténeti forrás</i>. Debrecen, 2015. Pais Dezső, <i>A veszprémvölgyi apácák görög oklevele mint nyelvi emlék</i>. <i>MNyTK.</i> 50. sz. Bp., 1939.</p>	
<p>Tantárgyfelelős: dr. Rác Anita, egyetemi docens, PhD</p>	
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Hoffmann István, egyetemi tanár, DSc; dr. Tóth Valéria, egyetemi tanár, DSc</p>	

tantárgy neve: Mondattani elemzés (OMAL)	kreditszáma: 3 kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 1. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás: A gyakorlat célja az, hogy megismertessen a mondattani elemzés fogalmával és különböző módszereivel. Az elemzési gyakorlat keretében a klasszikus leíró hagyományok szerint folytatjuk az elemzést, szem előtt tartva, hogy a középiskolai tananyag ezen alapszik. A mondat szintagmatikus szerkezeteinek elemzése után az egyszerű mondat, majd az összetett mondat vizsgálatára kerül sor. Az elemzések során külön figyelmet fordítunk az átmeneti jelenségekre mind a szintagmák, mind a mondatok körében.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Keszler Borbála (szerk.), <i>Magyar grammatika</i>. Bp., 2000. Keszler Borbála–Lengyel Klára, <i>Magyar grammatikai gyakorlókönyv</i>. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2011.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: K. Balogh Judit (szerk.), <i>Mai magyar nyelvi gyakorlatok. I.</i> Bp., 1998. Rácz Endre–Szemere Gyula, <i>Mondattani elemzések</i>. Bp., 1982. Alberti Gábor–Medve Anna, <i>Generatív grammatikai gyakorlókönyv. Magyar transzformációs generatív nyelvészeti elemzések I. Szabályok és magyarázatok</i>. Bp., 2004. Rácz Endre–Szathmári István, <i>Tanulmányok a mai magyar nyelv mondattana köréből</i>. Bp., 1983.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Györffy Erzsébet, egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Dobi Edit, egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: Szövegtani elemzés (OMAL)	kreditszáma: 4 kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számmonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás: A tantárgy célja: a szöveg értelmezését, befogadását segítő szövegelemző módszerek elsajátíttatása. A tantárgy tartalma: A szépirodalmi és nem szépirodalmi igényű írott és élőnyelvi szövegek szövegtani szempontú (szövegformai, -akusztikai, -szerkezeti, szemantikai, -grammatikai, -pragmatikai, -tipológiai, -fonetikai, -stiliztikai, intertextuális) analitikus-kreatív vizsgálata. A szövegtípusok jellemzőinek konkrét példákra való felfedezése. Szövegjátékok: vers, illetve próza kreatív-produktív megközelítése. Néhány kreatív szövegátalakítás. Szövegek tipografizálásával kapcsolatos gyakorlatok. Vers és próza szövegmondat-összetevőinek lehetséges lineáris elrendezéséhez fűződő gyakorlatok. Vers és próza időszerkezetével kapcsolatos gyakorlatok. Szövegjavítás (költői, tanári).</p>	
<p>Kötelező irodalom: Szikszainé Nagy Irma, <i>Leíró magyar szövegtan</i>. Bp., 2004. 408–486. Szikszainé Nagy Irma, <i>Szövegértés — szövegelemzés — szövegalkotás</i>. Bp., 2003.</p>	
<p>Ajánlott irodalom: Balázs Géza, <i>Szövegtani gyakorlatok, vázlatok és tanulmányok</i>. Bp., 1994. Budaváriné Béres Erzsébet–Kelecsényi László Zoltán, <i>Szövegértés–szövegalkotás. Szövegtípusok</i>. Bp., [1999.]</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Gyórfy Erzsébet, egyetemi adjunktus, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Dobi Edit, egyetemi adjunktus, PhD	

tantárgy neve: A magyar nyelv eredete (OMAL)	kreditszáma: 2kr
a tanóra típusa: ea. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>A tantárgy célja a magyar nyelv finnugor eredetének bizonyítása. A tantárgy tartalma a nyelvrokonság fogalmának tisztázása, a nyelvrokonság bizonyításának kritériumai. A genetikai és tipológiai rokonság bemutatása, azok összefüggéseinek megvilágítása. A rokonítás módszertani kérdései: a hangmegfelelési törvényszerűségek és a grammatikai egyezések áttekintése. A magyar nyelv tudománytalan rokonítási kísérleteinek bemutatása, azok cáfolata. A hasonlóság és a különbség kérdése a rokonítás módszerében. A hun, szkíta, török és japán rokonítási kísérletek áttekintése. A „déliabos nyelvrokonság” ideológiai háttérére. A nyelvészet, a régészet, a néprajz, az antropológia és a genetikakutatás kapcsolata, a tudományterületek keveredésének veszélyei.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Csepregi Márta (szerk.), <i>Finnugor kalauz.</i> Panoráma, Bp., 1998. Nanovfeszky György (szerk.), <i>Nyelvrokonsáink.</i> Teleki Alapítvány, Bp., 2000. Rédei Károly, <i>Őstörténetünk kérdései.</i> Balassi, Bp., 1998.</p> <p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Pusztay János, <i>Az „ugor–török” háború után.</i> Gondolat, Bp., 1977. Róna-Tas András, <i>A nyelvrokonság.</i> Gondolat, Bp., 1978. Domokos Péter (szerk.), <i>Uralisztikai olvasókönyv.</i> Tankönyvkiadó, Bp., 1981. 11–33.</p>	
<p>Tantárgyfelelős: dr. Maticsák Sándor, egyetemi tanár, DSc</p>	
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): –</p>	

tantárgy neve: Stilisztikai elemzés (OMAL)	kreditszáma: 2kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p><i>A tanegység célja</i> a különböző műfajú szövegek elemző-értelmező tanulmányozása elsősorban a nyelvi regiszterek, az élokúciós eszközök felől tekintve, valamint a szövegek megszerkesztettségének szintagmatikus, illetve mondat- és szövegszintű aspektusának bevonása a stílushatás értelmezésébe.</p> <p>A kurzus arra törekszik, hogy szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegek, mint például reklámszövegek, hivatalos levelek nyelvi megalkotottságának értelmezésével fejlessze az anyanyelvi kompetenciát, az esztétikai érzékenységet, az elemző nyelvhasználatot, ezáltal a nyelvi reflexió képességét is. A stilisztikai elemzés nem válik el a szövegértelmezés műfajpoétikai összefüggéseitől, illetve a szövegek létmódjának, befogadásának mediális aspektusaitól. Bár a tantárgynak nem elsődleges célja a stílustörténet tanítása, bizonyos szépirodalmi szövegek esetében a stilisztikai elemzés reflektál stílustörténeti, illetve irodalomtörténeti összefüggésekre, így például a szecesszió, a naturalizmus és realizmus, az impresszionizmus nyelvhasználati jellemzőire. A reklámok esetében a stilisztikai elemzés az írott szöveg és hang, valamint kép médiakonfigurációját abból a szempontból vizsgálja, hogyan működik a verbális-akusztikai és képi jelek összefüggésének esztétikai hatásmechanizmusa, hogyan válnak e jelek stílusesszüközökké. A hivatalos stílus különféle szövegtípusainak tanulmányozása a beszédhelyzettel adekvát nyelvhasználat stílusesszüközkeinek értelmezésére, alkalmazására irányul.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Kemény Gábor, <i>Bevezetés a nyelvi kép stilisztikájába</i>. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2002.</p> <p>Szathmári István, <i>Stilisztikai fogalmak magyarázata szépirodalmi példákkal szemléltetve</i>. Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2004.</p> <p>Szikszaíné Nagy Irma, <i>Magyar stilisztika</i>. Osiris Kiadó, Budapest, 2007.</p> <p>Virányi Péter (szerk.), <i>Reklámszociológia</i>. Gondolat Kiadó, Budapest, 2010.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Krämer, Sybille, A hang negatív szemiológiája. <i>Replika</i>, 2011/4: 45–58.</p> <p>Luhmann, Niklas, <i>A tömegmédia valósága</i>. Gondolat Kiadó, Budapest, 2011.</p> <p>Tolcsvai Nagy Gábor, A stílus diszkurzív elmélete felé. <i>Helikon</i>, 1995/1–2: 219–231.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Kovács Szilvia, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Kovács Szilvia, PhD	

tantárgy neve: Szociolingvisztikai gyakorlat (OMAL)	kreditszáma: 2kr
a tanóra típusa: gyak. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: gyj.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás: A tantárgy célja egyes nyelvi jelenségek gyakorlati bemutatása és feldolgozása a szociolingvisztikai kutatómunka módszereinek bemutatásával. A kiválasztott központi témának megfelelően a tanegység tematikája félévenként változik: nyelvvelsajátítás, nyelvi szocializáció; nyelvi hátrányos helyzet; anyanyelv és iskola; és nyelv és kultúra; nyelvi ideológiák; egy beszélőközösség nyelvhasználatának vizsgálata; nyelvpolitikai, nyelvtervezési kérdések; nyelvi változás, nyelvi változók a mai magyar nyelvben. A tárgyhoz a tanár által meghatározott témakörből önálló gyűjtőmunka és feldolgozás is kapcsolódik.</p>	
<p>Kötelező irodalom: Wardhaugh, Ronald, <i>Szociolingvisztika</i>. Budapest, 1995.</p> <p>Ajánlott irodalom: Kontra Miklós. (szerk.), <i>Nyelv és társadalom a rendszerváltás kori Magyarországon</i>. Budapest, 2003. Lanstyák István, <i>Nyelvalakítás és nyelvi ideológiák</i>. Pozsony: Comenius Egyetem, 2014. Réger Zita, <i>Utak a nyelvhez</i>. Budapest, 2002.</p>	
<p>Tantárgyfelelős: dr. Reszegi Katalin, egyetemi docens, PhD</p>	
<p>Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): dr. Kis Tamás, egyetemi docens, PhD</p>	

tantárgy neve: Szociolingvisztika (OMAL)	kreditszáma: 4 kr
a tanóra típusa: ea. és óraszám: 10 óra/félév	
számonkérés módja: koll.	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): 2. félév	
előtanulmányi feltételek: –	
<p>Tantárgyleírás:</p> <p>Az óra célja, hogy a hallgatókat megismertesse azzal a nyelvszemlélettel, amely vizsgálódásaiban, nyelvleírásában és elméletalkotásában a nyelv társas funkcióiból indul ki. A hallgatók megismerkedhetnek a társasnyelvészet és a hagyományos nyelvészet közötti szemléleti–nyelvfilozófiai különbségekkel; a társasnyelvészet módszertani alapkövetelményeivel; a nyelv társas funkciójából következő alaptulajdonságokkal (identitás- és szerepjelzés, heterogenitás, kettős beágyazottság); a nyelv mint dinamikus rendszer változásának jellemzőivel és általános mechanizmusával; a nyelvi szocializáció és a nyelvhasználatra vonatkozó értékítéletek társas és társadalmi következményeivel.</p>	
<p>Kötelező irodalom:</p> <p>Sándor Klára, Szociolingvisztikai alapismeretek. In: Sándor Klára (szerk.), <i>Nyelv, nyelvi jogok, oktatás</i>. Szeged, 2001. 7–48 = In: Galgóczi László (szerk.), <i>Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció</i>. Szeged, 1999. 133–171.</p>	
<p>Ajánlott irodalom:</p> <p>Pap Mária és Szépe György (vál.), <i>Társadalom és nyelv (Szociolingvisztikai írások)</i>. Bp., 1975.</p> <p>Sándor Klára, <i>Határtalan nyelv</i>. Bp., 2014.</p> <p>Trudgill, Peter, <i>Bevezetés a nyelv és társadalom tanulmányozásába</i>. Szeged, 1997.</p> <p>Wardhaugh, Ronald, <i>Szociolingvisztika</i>. Bp., 1995.</p>	
Tantárgyfelelős: dr. Kis Tamás, egyetemi docens, PhD	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): –	